

CCV centrum voor
criminaliteitspreventie en
veiligheid

**Veiligheid
maken we
samen**

Online aangejaagde ordeverstoringen

CCV-adviseur Joeri Vig
10 november 2022

Doel

1. Producten voor het lokale bestuur vanuit de Citydeal Cybercrime en PrOCOM
2. Met deelnemers in gesprek over de handelingsmogelijkheden bij online aangejaagde ordeverstoringen

Inhoud presentatie

Informereren over

- Nederland en online content
- Wat doet het CCV op het gebied van online aangejaagde ordeverstoringen
- Project Online Content Moderatie (PrOCOM) van het ministerie

Praktijkcase bespreken

- Met elkaar in gesprek naar aanleiding van de praktijkcase

Voorstellen

Joeri Vig

Adviseur CCV en JenV

Joeri.vig@hetccv.nl

Definitie online content

Met de term 'online content' doelen we op:
teksten, foto's, video's, tekeningen en weblinks
die online toegankelijk zijn,
verspreid kunnen worden of opgeslagen zijn
op een met het internet verbonden server.

Van feestende jongeren dankzij wifi ..... naar rellende wifi-jeugd, demonstranten tegen corona, hooligans, boerenprotest, klimaat, Qanon etc..)

Project X, Haren

2012

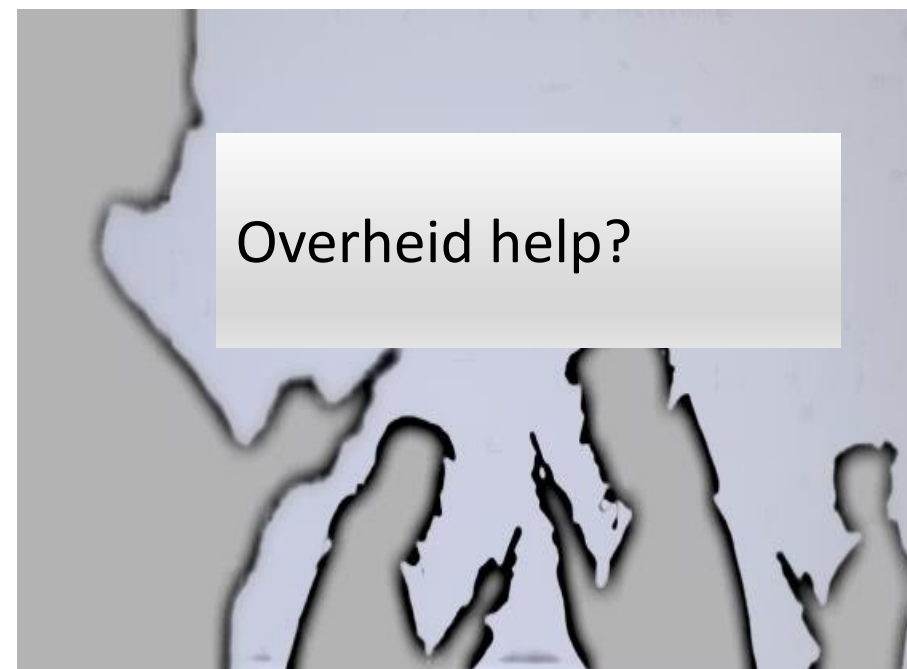
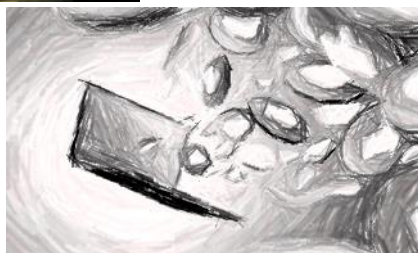

Social onrust

2022

Schaduwkant van internet en social media wordt steeds meer zichtbaarder en voelbaarder

Internet bedrijven in een spagaat

Beperken van internet?

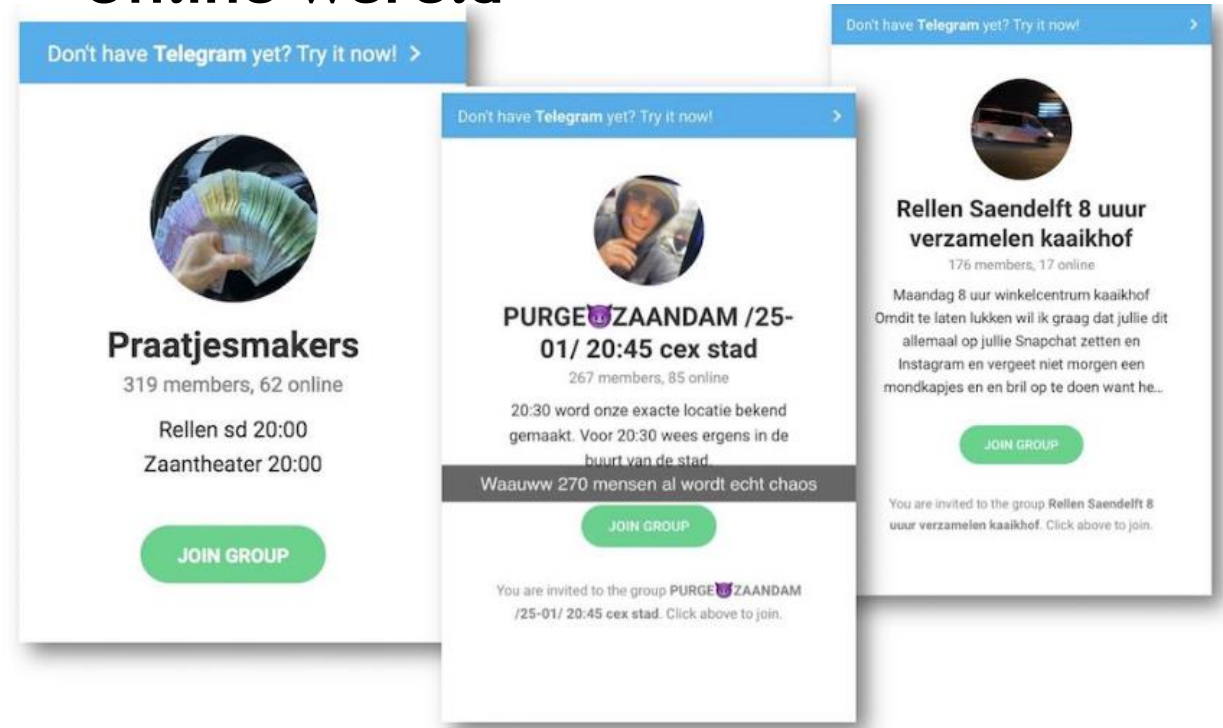
Vrij op internet?

Traject normstelling, regulering en handhaving door de overheid 2016 begonnen

Fysieke wereld

Online wereld

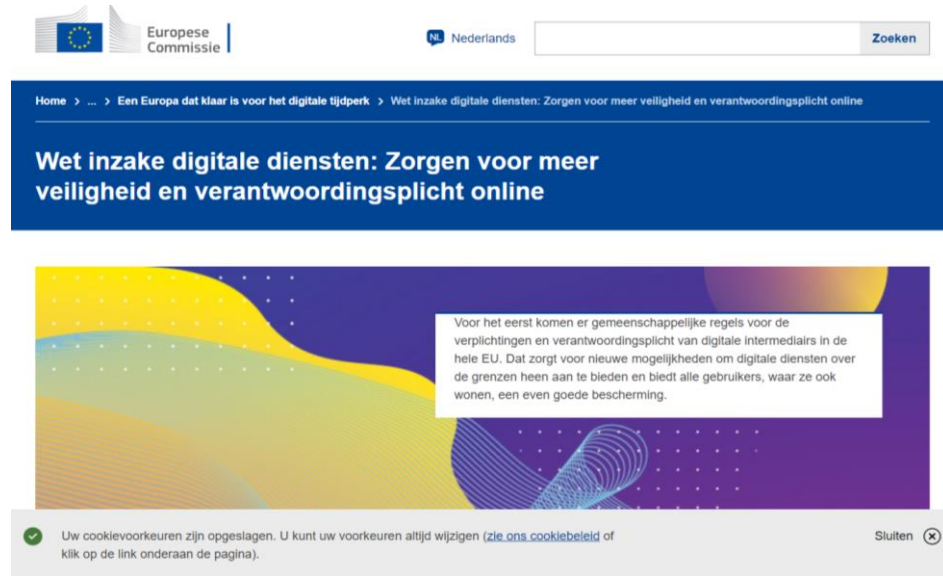

‘Copy paste’ van beleid?

EU komt met Digital Service Act (Wet inzake digitale diensten)

Doel: meer veiligheid en verantwoordingsplicht online

- Gemeenschappelijke regels voor de verplichtingen en verantwoordingsplicht van digitale intermediairs in de hele EU.
- Meer overheidstoezicht op onlineplatforms.
- Burgers en hun grondrechten worden online beter beschermd (vrijheid van meningsuiting).
- Onlineplatforms krijgen een krachtig kader voor transparantie en duidelijke verantwoordelijkheden (zoals het verwijderen van illegale inhoud).
- Innovatie, groei en concurrentievermogen binnen de interne markt worden gestimuleerd.

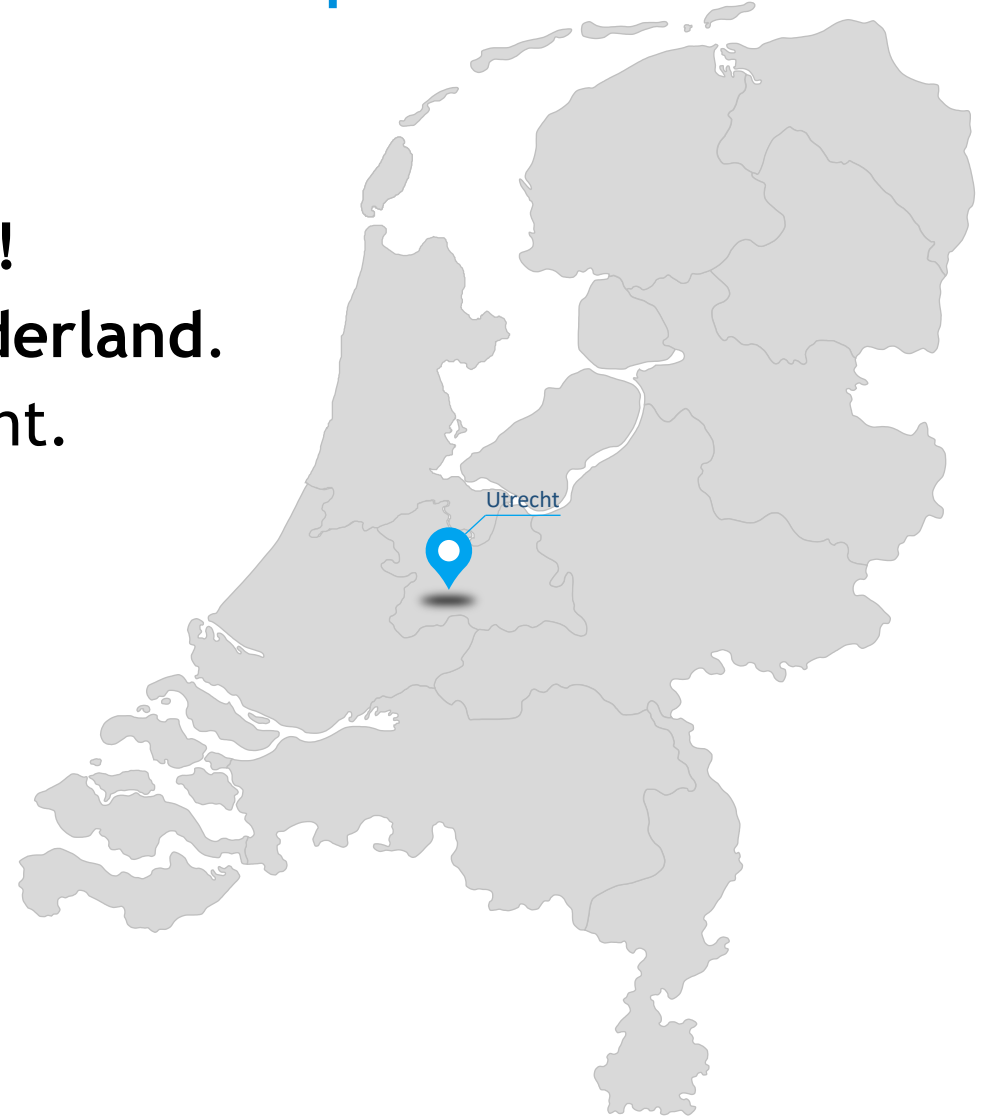
(<https://ec.europa.eu/>)

Wat doet het Centrum van Criminaliteitspreventie en Veiligheid (Het CCV)

Ons motto is: **Veiligheid maken we samen!**
Wij werken aan een veilig en leefbaar Nederland.
Preventie is daarbij steeds het uitgangspunt.

Dat doen we vanuit **Utrecht**
met ruim **90 professionals**:

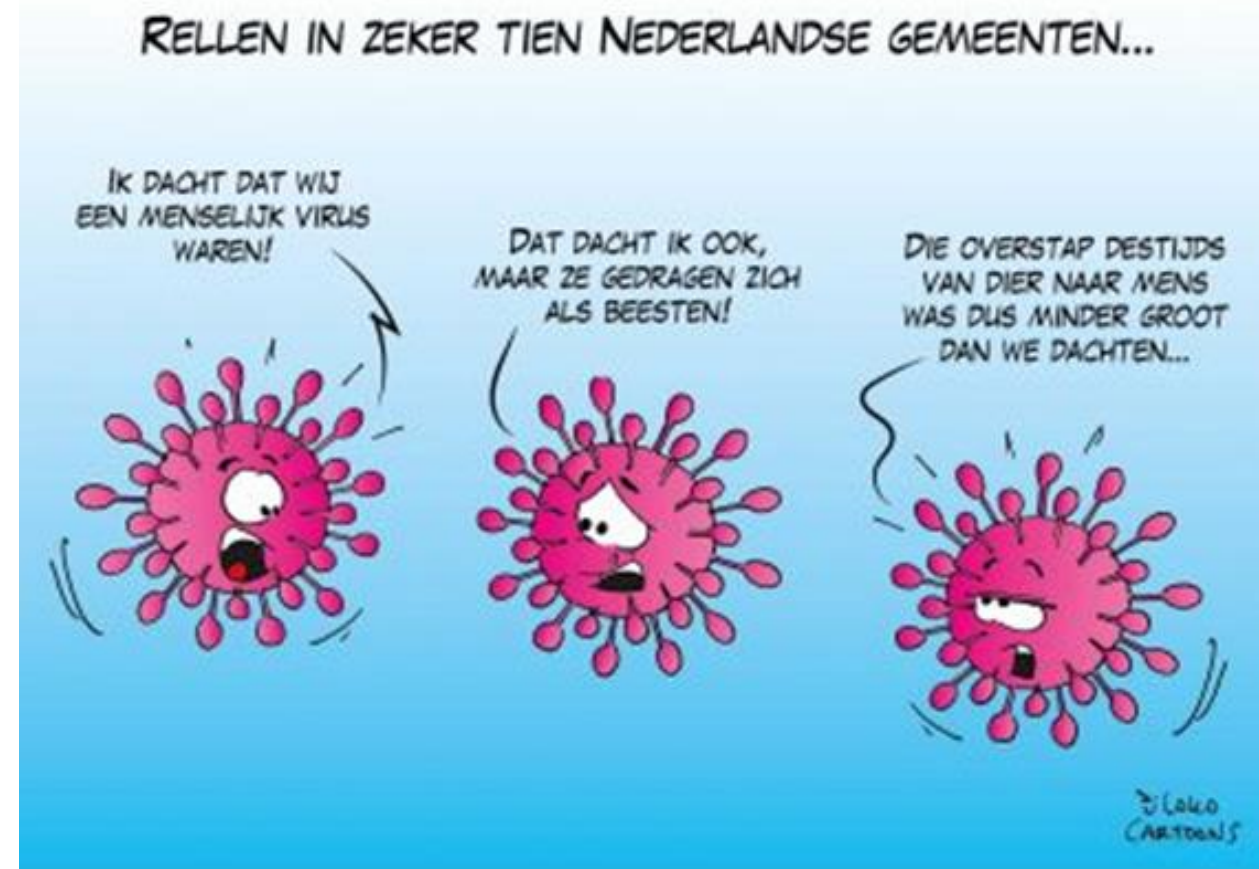
- criminologen
- juristen
- sociaal-psychologen
- bestuurskundigen
- veiligheidskundigen
- communicatiedeskundigen

CCV-doelstelling op het thema 'Online aangejaagde ordeverstoringen'

Nederlandse gemeenten - in het bijzonder de burgemeesters - met bestaande en nieuwe bestuurlijke bevoegdheden en instrumenten adequater laten reageren op lokale online openbare orde verstoringen?

Dit om ongewenste demonstraties en rellen te voorkomen of eerder in de kiem te smoren.

Producten 2021

G4 overleg

Expertmeeting

Webinar

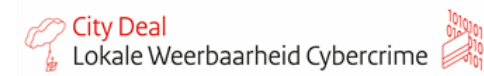
Webdossier

Rapport 'OAOV

Uitvraag nieuwe projecten 2022 - 2023

februari

april

juni

oktober

november

november

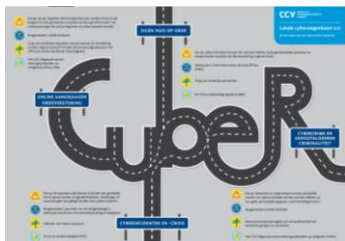
Producten 2022

3 a 4 leerkring (XL) **bijeenkomsten** met gemeente, politie en OM.

Doorontwikkeling van het **webdossier** i.s.m. gebruikers van onder andere gemeenten.

Cyberwegaanpak, weg 4 'Online aangejaagde ordeverstoringen' toegevoegd.

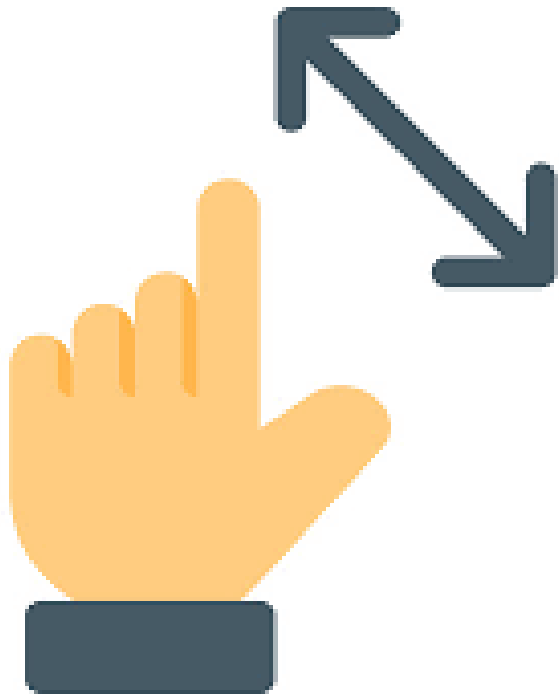

City Deal 'Lokale weerbaarheid cybercrime': begeleiding nieuwe projecten 2022-2023.

ProCoM

Intensieve **samenwerking** met het ministerie van JenV op online content moderatie.

Inzoomen op vier onderwerpen

1. Webddossier
2. Cyberwegenkaart
3. City deal lokale weerbaarheid cybercrime
4. Project Online Content Moderatie (PrOCOM)

1. Webdossier

The screenshot displays the CCV website interface. At the top, the CCV logo and name 'centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid' are visible, along with navigation links for Home, Mijn CCV, Blogs, and Contact. A search bar is located on the right. Below the navigation bar, a secondary menu includes Onderwerpen, Webshop, Agenda, Nieuws, Over het CCV, Advies & training, and Keurmerken. The main content area features a breadcrumb trail: 'CCV home > Home > Onderwerpen > Online aangejaagde ordeverstoringen'. A left-hand sidebar lists options: Signaleren, Normeren, Maatregelen, Leerkring, Documenten, and Nieuws. The main article is titled 'Online aangejaagde openbare orde verstoringen' and includes a sub-section 'Verkenning naar niet-juridische instrumenten'. To the right, there is a 'Heb je een vraag?' section with contact information for Joeri Vig and a 'Dag van de maatschappelijke stabiliteit' banner at the bottom.

CCV centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid

Home [Mijn CCV](#) [Blogs](#) [Contact](#) [zoek](#)

[Onderwerpen](#) [Webshop](#) [Agenda](#) [Nieuws](#) [Over het CCV](#) [Advies & training](#) [Keurmerken](#)

CCV home > Home > Onderwerpen > Online aangejaagde ordeverstoringen

Online aangejaagde ordeverstoringen

- Signaleren
- Normeren
- Maatregelen
- Leerkring
- Documenten
- Nieuws

Online aangejaagde openbare orde verstoringen

Gemeenten lijken steeds vaker geconfronteerd te worden met ordeverstoringen die online beginnen of online versterkt worden. Het gaat dan bijvoorbeeld om onrust rondom politieke besluiten, overlast door groepen en individuen, oproepen tot demonstraties, illegale evenementen en het versterken van tegenstellingen tussen inwoners. Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV) zet raadvragen, uitspraken van rechtszaken, evaluaties, mediaberichten en verschillende publicaties op een rij in dit dossier en verzorgt webinars over het thema.

Verkenning naar niet-juridische instrumenten

Bekijk de gemeentelijke acties die zijn opgezet na een verkenning naar niet-juridische instrumenten voor gemeenten bij online oproepen tot rellen.

Heb je een vraag?
Neem contact op met

Joeri Vig
030 751 67 00
joeri.vig@hetccv.nl

[Twitter](#) [LinkedIn](#)

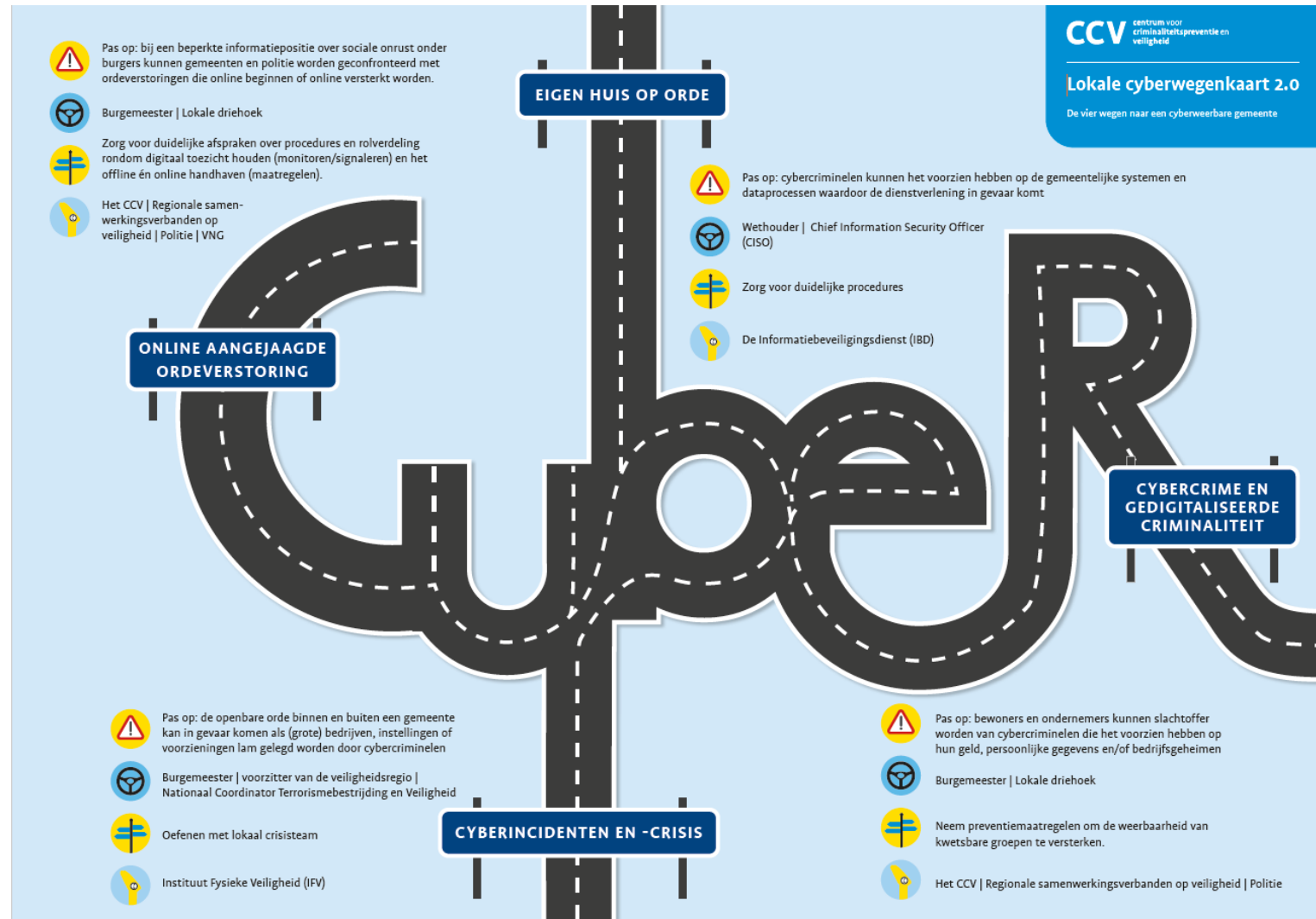
Dag van de maatschappelijke stabiliteit

2. Cyberwegenkaart

Vier wegen:

1. Eigen huis op orde
2. Cybercrises en -incidenten
3. Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit
4. Online aangejaagde ordeverstoringen

Doel van de wegenkaart:
de lokale digitale veiligheid bevorderen

2. Cyberwegenkaart

Weg 4: Online aangejaagde ordeverstoringen

Doel:

Gemeenten adequaat laten inspelen op wat zich online afspeelt en voor offline ordeverstoringen kan zorgen.

Inhoud:

- Doel van de weg
- Risico's op de weg
- Wie zijn er aan het sturen
- Welke richting te nemen
- Wegenwacht
- Achtergrondstudies

The infographic is set against a light blue background. It features four circular icons on the left, each with a corresponding text block to its right. At the bottom, a stylized road with a dashed white center line curves upwards and to the right. A blue rectangular sign with white text is positioned over the road, reading 'ONLINE AANGEJAAGDE ORDEVERSTORING'.

- Pas op: bij een beperkte informatiepositie over sociale onrust onder burgers kunnen gemeenten en politie worden geconfronteerd met ordeverstoringen die online beginnen of online versterkt worden.
- Burgemeester | Lokale driehoek
- Zorg voor duidelijke afspraken over procedures en rolverdeling rondom digitaal toezicht houden (monitoren/signaleren) en het offline én online handhaven (maatregelen).
- Het CCV | Regionale samenwerkingsverbanden op veiligheid | Politie | VNG

ONLINE AANGEJAAGDE ORDEVERSTORING

3. City Deal Lokale Weerbaarheid Cybercrime

- Het verhogen van de cyberweerbaarheid van **het MKB**
- Het verhogen van cyberweerbaarheid op **wijkniveau en kwetsbare groepen**
- Het versterken van de lokale en regionale aanpak van **online aangejaagde ordeverstoringen**

Rijksoverheid

Project Online Content Moderatie

Joeri Vig & Mike Vrolijk

Aanleiding en context

- Steeds meer Nederlanders hebben toegang tot computers, internet en sociale media. Gebruik versterkt door Corona periode.
- Mogelijkheden om content te publiceren, delen en op te slaan.
- Vrijheid, blijheid ook voor kwaadwillende; gevaar voor online normloosheid.
- Veranderende opvatting met betrekking tot rol van de overheid i.r.t. vrijheid van meningsuiting en zelfregulering: normstelling, regulering, handhaving.

Terughoudendheid van de overheid

Deze terughoudende opstelling van de overheid vloeit voort uit een **tweetal misvattingen**:

1. Modereren van content op het internet verhoudt zich niet tot de vrijheid van meningsuiting;
2. Normering, regulering en handhaving kan volledig worden overgelaten aan marktpartijen.

Doel van PrOCOM

Een publiek-privaat kader bieden

waarbinnen burgers, overheid en internetsector actief en effectief kunnen handelen

bij online materiaal dat strafbaar is, schade toebrengt of maatschappelijke ongewenste effecten met zich meebrengt.

- Publiek-private aanpak.
- Kennis en juridisch handelingskader.
- Basisinfrastructuur en laagdrempelig melden.
- Instrumenten en handelingsperspectief voor (lokale) bestuurders.

Vijf deelprojecten

1. Kennis (techniek/soc.psych. effecten) en kunde
2. Lokale aanpak
3. Voorziening voor lokale bestuurders
4. Structuur voor publiek-private samenwerking
5. Laagdrempelige meldvoorziening voor burgers

Producten

Een barrièremodel ten behoeve van de strafrechtketen.

Een integraal afwegingskader voor de rol van de overheid met betrekking tot online materiaal.

Een digitale consultatie box 'advies op maat' en een gebruikersevaluatie ten behoeve van beleidsvorming.

Het faciliteren van gemeenten bij het voor de rechter brengen van lokale casussen die bijdragen aan het creëren van jurisprudentie met betrekking tot online content moderatie.

Een actueel handboek (of actuele website) waarin in kaart is gebracht welk instrumentarium ingezet kan worden met betrekking tot de verschillende categorieën online materiaal.

Leerkringen voor het delen van kennis en informatie tussen gemeenten, politie en OM.

2. De lokale aanpak

Doel

Instrumentarium voor online aangejaagde openbare orde problematiek beschikbaar voor lokale bestuurders en beleidsambtenaren.

3. Voorziening voor lokale bestuurders

Online content ontoegankelijk te maken op verzoek van het lokale bestuur.

Proces meldpunt voor burgemeester

- Behoeftenonderzoek

Dit is een veel te moeilijke zin

In gesprek

- Verhitte Piet discussie online in aantocht?

Laat ons weten wat het CCV voor jou kan betekenen

06 101 909 77

Joeri.vig@hetccv.nl

www.hetccv.nl

Volg ons op LinkedIn, Twitter, Facebook, en Instagram, bekijk ons Youtube kanaal en lees onze CCV-nieuwsbrief